

**Miljö- och byggnadsnämnden
Lerums kommun
443 80 LERUM**

Till Länsstyrelsen

Överklagande av delegationsbeslut avseende ny C-verksamhet, obemannad bensinstation på fastigheten Hede 2:13 i Lerums kommun

Överklagat beslut

I delegationsbeslut 2013-12-10, dnr M13.1387,427, beslut § 803/2013 bedömde Miljö- och byggnadsnämnden i Lerums kommun att anmälningsplikten från Bilia AB var fullgjord. Anmälan gällde etablering av ny automatisk bensinstation på fastigheten Hede 2:13. Verksamheten bedrivs av Bilia AB, org. nr 556112-5690, men bensinstationen går under namnet OKQ8. Verksamhetskoden är 50.20 enligt Miljöprövningsförordningen.

Yrkande

Lerums Naturskyddsförening (LNF) yrkar att Länsstyrelsen upphäver Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut att godkänna den anmälda verksamheten genom att bedöma att anmälningsplikten är fullgjord.

Bakgrund

LNF har tidigare vid flertaliga tillfällen lämnat synpunkter avseende planeringen av Leråns dalgång och därvid konsekvent framhållit dalgångens naturvärden och känslighet för exploateringsåtgärder. Enligt LNF:s övergripande uppfattning är Leråns dalgång olämplig för verksamheter som bilverkstad och bensinstation från såväl natur- som miljösynpunkt.

När Lerums kommun planerade en förbifartsväg genom Leråns dalgång accepterade Länsstyrelsen motvilligt sträckningen, eftersom Länsstyrelsen egentligen ansåg ingreppet i naturvärdena vara alltför stort. Detta framgår av ett yttrande 2000-06-07 till Lerums kommun. Det framgår även av att Länsstyrelsen satte som villkor att kommunen skulle skydda kvarvarande delar av dalgången, exempelvis genom att inrätta ett naturreservat. Länsstyrelsens uppfattning om skyddets omfattning framgår av följande citat ur yttrandet:

”En annan nödvändig förutsättning är att intrången i dalgången kompenseras genom att de resterande värdena i dalgången, på ömse sidor om Lerån och ända fram till den nya förbifarten, säkerställs, till exempel genom bildande av ett kommunalt naturreservat. Att säkerställa dessa värden genom att bland annat hindra vidare exploatering och genom att säkra skötsel i form av fortsatt jordbruk och bete är helt nödvändigt för att utbyggnaden ska vara godtagbar.”

Det är nu mer än 13 år sedan Lerums kommun av Länsstyrelsen blev ålagd att skydda dalgången. Reservatet är inrättat för delar av dalgången. Planering saknas fortfarande för hur närmast angränsande markområden ska användas. Enligt LNF:s uppfattning kan inte mark i omedelbar anslutning till naturreservatet användas till vad som helst, vilket framgår mycket tydligt i citatet ovan ur Länsstyrelsens yttrande. Tvärt om bör en skyddszon etableras runt reservatsområdet. Skyddszonen är nödvändig inte minst genom att reservatet på grund av svårigheter vid etablerandet kom att omfatta ett minimum av de värdefulla delarna av dalgången.

Den samlade inverkan av verksamheterna

Ursprungligen beviljades OD Bilteknik AB (nu Bilia AB) bygglov för en bilverkstad på området. Enligt då redovisat underlag skulle förutom byggnaden resten av området utnyttjas för parkeringsplatser. Därefter har bilprovning etablerats i en ny separat byggnad. Bensinstationen är den tredje verksamheten som etableras på området.

I avvaktan på planering av markanvändningen inom till reservatet omedelbart angränsande områden är det inte rimligt att kraftigt förändra markanvändningen inom områden där enligt Länsstyrelsens uppfattning exploatering skulle förhindras. Den redan skedda etableringen av bilverkstaden och bilprovning är påtagligt olämpliga och bör inte automatiskt innebära klartecken för den ytterligare tillkommande etableringen av bensinstationen. I vilket fall anser LNF att utnyttjandet av området borde ha utgått från en detaljplan, inte successiva bygglov.

LNF ifrågasätter det korrekta i att verksamheten enligt uppgift beviljades bygglov 2013-09-24 utan att anmälan avseende miljöfarlig verksamhet hade hanterats. Anmälan är diarieförd hos kommunen 2013-08-30 och beslutet om anmälan togs 2013-12-10. Det rimliga vore att miljöfrågorna hade behandlats innan frågan om bygglovet skulle kunna behandlas.

Synpunkter på anmälan

I en skrivelse 2013-10-04 till Miljö- och byggnadsnämnden i Lerums kommun framförde LNF följande synpunkter utöver ovanstående generella invändningar mot etableringen av bensinstationen:

- I anmälan anges att föregående verksamhet på fastigheten saknas. Denna angivelse är felaktig. Fastighetens område har utnyttjats för jordbruk, sannolikt i flera hundra år. Jordbruksmarken på fastigheten tillhör den bästa kategorin i Lerums kommun.
- I anmälan anges att verksamheten inte producerar avfall. Denna angivelse är felaktig. I samband med tankning kommer bilförare och passagerare att lämna ifrån sig avfall. Detta kommer att bli särskilt påtagligt och särskilt slarvigt under tider då ingen verksamhet pågår i bilverkstaden och bilprovningen. Bensinstationen saknar utanför normal arbetstid helt personal med tillsyn och direkt angränsande verksamheter eller bostäder där personer uppehåller sig utanför arbetstid saknas.
- Beskriven hantering av drivmedelsutsläpp och förorenat dagvatten innebär att förorenat vatten kan tillföras Lerån och vidare till Sävån. Detta framför allt under förutsättning att större utsläpp sker vid incidenter och oljeavskiljaren inte fungerar tillfredsställande. Lerån och i hög grad Sävån måste betecknas som extremt känsliga

recipient. Säveån är ett av Sveriges värdefullaste vattendrag med omfattande skydd i form av Natura 2000, reservat och riksintressen. Avsevärda resurser läggs på att förbättra förhållandena i Säveån, senast mångmiljonbelopp för omlöp vid Hedefors kraftverk. Mot denna bakgrund är etablering av miljöfarlig verksamhet som en bensinstation omedelbart intill en ravin som leder direkt ner till Lerån och vidare till Säveån närmast provocerande olämplig.

I beslutet refereras de tre punkterna översiktligt, men däremot inte de beskrivna förutsättningarna för naturreservatet i Leråns dalgång. LNF noterar att delegationsbeslutet hanterar de två första punkterna utifrån föreningens synpunkter, dock utan att ange hur nedskräpning ska kunna undvikas under de tider på dygnet när samtliga verksamheter på platsen är obemannade.

Fortfarande kvarstår LNF:s invändning att bensinstationen utgör ett överhängande hot mot vattenkvaliteten i Lerån och Säveån. De skyddsåtgärder och den kontroll som beskrivs i beslutet kommer inte att förhindra utsläpp i vattendragen vid exceptionella händelser som skadegörelse, sabotage, olyckor eller naturkatastrofer. Samma förhållande gäller bristfällig utformning av skyddsåtgärder och bristande funktion när skyddsåtgärderna åldras och inte underhålls tillfredsställande. Verksamheten utgör därmed en påtaglig risk för att vattenkvaliteten i Lerån och Säveån inte ska kunna uppnå god status.

Lerums Naturskyddsförenings rätt att överklaga

Lerums Naturskyddsförening uppfyller kraven i miljöbalkens 16 kap. 13§ för vilka föreningar som får överklaga beslut enligt miljöbalken. Föreningen har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- och miljöintressen. Föreningen är inte vinstdrivande. Föreningen bildades 1963 och har ca 1400 medlemmar.

För Lerums Naturskyddsförening

Olov Holmstrand, ordförande
430930-7314
Torphagebacken 11
443 38 Lerum
Tel 0302-10587
e-post olle.holmstrand@swipnet.se